

[Alvilda Larsen.]

med lån udmålt på grundlag af en vurdering, nu skal gøres til boligbyggeriets kærne. Overalt peger udviklingen på, at det er den modsatte vej, man må gå; byggeriet skal tjene det formål at skaffe befolkningen flest muligt gode boliger til antagelige priser og ikke at være pengeindtjenings- eller pengeanbringelsesmulighed for enkeltpersoner. I alle de vesteuropæiske lande med undtagelse af Schweiz yder staten støtte til boligbyggeriet; næsten alle vegne forvaltes denne støtte af boligforeninger og lignende institutioner, og i flere lande går udviklingen i retning af rent kommunalt byggeri, f. eks. i England. Der udgjorde det kommunale byggeri i 1954 helt op til 65 pct. af alt boligbyggeri. Tager vi Holland, tegner kommunerne sig for 35 pct. og almennyttige organisationer for 30 pct. af alt boligbyggeri. I England får private bygherrer ikke nogen som helst hjælp fra det offentlige, ikke engang hvor det drejer sig om byggeri af såkaldt egne hjem. I Norge ydes der ikke statsstøtte til etagehuse, opført af private bygherrer, og Norge har som bekendt et dobbelt så stort boligbyggeri som Danmark. I Sverige får udlejningsejendomme, opført af private bygherrer, heller ingen form for statsstøtte, og i Belgien er ligeledes opførelsen af billige udlejningsboliger overdraget lokale almennyttige organisationer.

Dette synes jeg giver os et tydeligt fingerpeg om, hvilken vej der må betrædes, hvis samfundet skal imødekomme befolkningens krav på boliger, og det er den helt modsatte vej af den, venstre vil prøve at få andre med til at betræde.

Endvidere synes jeg, det er helt inkonsekvent, at repræsentanter for og tilhængere af liberalismen, tilhængere af det privatkapitalistiske system, tilhængere af de frie kræfters uhammede spil også på boligbyggeriets område, modstandere af statsstøtte og tilskudspolitik — på en hel række områder angriber venstre og konservative jo altid tilskudspolitikken her i landet som roden til alt ondt, også som roden til de økonomiske vanskeligheder, der siges at være i landet — nu kommer og forlanger mere statsstøtte — for det er jo det, de gør — til deres kapitalistiske spekulationer. Hvis private vil bygge udlejningsejendomme, må

de gøre det med de midler, de selv ejer. Vil de have statsstøtte, må det være på betingelse af skarp kontrol, som også almennyttige sociale selskaber er underkastet.

Jeg synes, det må være på sin plads igen at understrege, at de almennyttige boligselskaber ikke skal give økonomisk udbytte til nogen bygherre, men skal anvendes til finansiering af nyt byggeri, medens det sædvanlige forretningsmæssige byggeri altid vil være afhængigt af indtjeningsmulighederne og derfor ifølge sin natur ikke kan være interesseret i, at der tilvejebringes det overskud af gode, billige boliger, som er nødvendigt for at afskaffe bolignøden. Det private byggeri har i dag mulighed for at bygge og underkaste sig den fornødne kontrol og mere til, og alligevel er man utilfreds. Men det mener jeg nu får være.

Det er vor pligt at sørge for, at folk får boliger til priser, de kan betale. Hensynet hertil må fra samfundets side være større end hensynet til enkelte privatkapitalisters indtjeningsinteresser. Samfundet har ikke opfyldt sine forpligtelser ved blot at bygge social-filantropiske boliger til de allerdårligst stillede, som venstre foreslår det i dette lovforslag. Staten har pligt til at sørge for, at den arbejdende befolkning, som skaber værdierne, har ordentlige boligforhold. Ikke mindst overfor ungdommen, der rykker frem netop i disse år, har vi forpligtelser, som kræver en forbedring af vor byggestøttelov og ikke en forringelse, og skal vi forbedre denne lov, kræver det flere penge til byggeri og til billiggørelse af byggeriet. Det var det, mit parti ønskede, da vi foreslog, at 600 mill. kr. skulle stilles til rådighed i stedet for de nuværende beløb, og at lånegrænserne skulle forhøjes til i hvert fald de samme som før 1954.

Må jeg i denne forbindelse tillade mig at spørge den højtærede boligminister, hvad han agter at foretage sig i anledning af en henvendelse fra Dansk Arbejdsmands Forbund til boligministeren og arbejdsministeren for få dage siden, en henvendelse, hvori de opfordrer regeringen til at bekæmpe arbejdsløsheden. Man siger i denne henvendelse, at tålmodigheden blandt arbejdsmændene er på bristepunktet, der må skaffes beskæftigelse, og at de penge, dette koster, må tilvejebringes. Jeg vil gerne spørge den højtærede boligminister, om han